

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo

Landbruks- og matdep.	
Saksnr.:	Doknr.:
Mottatt: 28 NOV 2014	
Saksbehandler:	Arkiv:
RSB:	Avsender:

Saksb.: Alf Thynes
e-post: fmnoath@fylkesmannen.no
Tlf.: 75 54 78 45
Vår ref.: 2014/6461
Deres ref.: 14/1502
Vår dato: 20.11.2014
Deres dato: 01.10.2014
Arkivkode: 520

Uttalelse - forslag om midler til investering og bedriftsutvikling i landbruket

Vi viser til Høringsbrev – forslag til ny forskrift om midler til investering og bedriftsutvikling i landbruket, datert 01.10. 2014. Fylkesmannen i Nordland har følgende innspill til det nye forslaget:

Generelt:

De bedriftsrettede midlene inngår som en viktig del av det utviklingsarbeidet som skjer overfor landbruket i Nordland. I en slik sammenheng er det viktig å se helheten i det arbeidet som gjøres, både når det gjelder den strategiske forankringen og forholdet mellom bedriftsrettede midler og tilretteleggingsmidler. Gjennom medvirkningsprosesser legges en felles strategi for å løse de utfordringene landbruket i Nordland står overfor. Disse prosessene inkluderer en bred forankring i landbruksnæringen og blant offentlige aktører, og omhandler både Fylkeskommunens regionale plan for landbruket (Landbruksmelding for Nordland) og Fylkesmannens arbeid med Regionalt bygdeutviklingsprogram/Regionalt næringsprogram for Nordland. I disse prosessene har man som mål å se virkemiddelbruken i en sammenheng. Selv om de bedriftsrettede midlene nå får en eksklusiv forskrift, er det viktig for Fylkesmannen i Nordland å presisere at disse midlene må ha en klar og tydelig forankring mot regionale prosesser og de strategier som til en hver tid foreligger.

I den forbindelse ønsker Fylkesmannen i Nordland å nevne dagens ordning hvor tildelingen av bedriftsrettede midler skjer gjennom Fylkesmannen. Tildelingen av midlene er ikke en del av forskriften. Når vi likevel velger å nevne dette forholdet er det på grunn av den helheten vi ønsker at forskriften skal inngå i. Fylkesmannen er gitt i oppdrag å ha ansvaret for utarbeidelsen av Regionalt bygdeutviklingsprogram/Regionalt næringsprogram. Uten en klar rolle i forbindelse med tildelingen av midlene er vi redd for at dette vil innebære en svekkelse av de regionale programmene som instrument for næringsutviklingen innenfor landbruket, og Fylkesmannens rolle som koordinator på landbruksområdet.

Andre innspill:

§2 Tiltaksområder

I § 2 heter det at «...midler til investering og bedriftsutvikling i landbruket gis til foretak i landbruket...». I høringsbrevet er det ytterligere drøftet hvem som skal være tilskuddsmottaker. Her nevnes det at det bare skal være registrerte foretak som kan søke om og motta tilskuddene. Det er videre nevnt at det ikke stilles krav til foretaksform. I siste avsnitt er det eksemplifisert ved at det er et krav om at søker må være et registrert foretak for å motta produksjonstilskudd, og at alle gårdbrukere som søker tilskudd dermed oppfyller dette kravet.

Tidligere målgruppe har vært definert slik i RNP Nordland:

BU-forskriftens målgruppe er svært vid. Med bakgrunn i nasjonale føringer, innarbeidet praksis, og strategivalget "Sats på de satsingsvillige" er målgruppen for bedriftsutviklingsmidlene definert slik:

Personer og bedrifter med landbrukstilknytning. Med landbrukstilknytning menes at søker eier og bor på en landbrukseiendom hvor jordbruksarealet holdes i hevd enten ved bortleie eller egen drift. Bedrifter er søkergod når minst 50 % av bedriften eies av personer med landbrukstilknytning. Landbrukseiendom defineres i denne sammenheng som en eiendomsenhet som benyttes til jord- og/eller skogbruk.

Med dette som utgangspunkt ser vi at det har skjedd en innsnevring av målgruppen. Arbeidet med næringsutvikling innenfor landbruket skjer i dag over et forholdsvis bredt område når det gjelder næringsområder, noe landbruksmeldingens eksemplifisering av bygdenæringer viser. Mange ganger medfører dette at det er personer med annen bakgrunn og tilknytning til landbruket enn fra det tradisjonelle landbruket som både har ideer og gjennomføringskraft. Vi er redd for at bygda og landbruket kan miste en del av disse prosjektene og personene gjennom den foreslåtte innsnevringen. Vi ønsker derfor at eksisterende definisjon på tilskuddsmottaker opprettholdes.

§3 Tiltaksgrupper og tilskuddsnivå

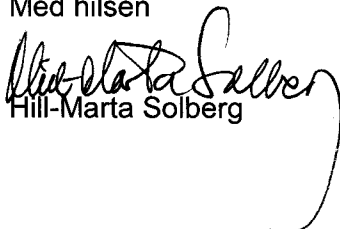
Generelt:

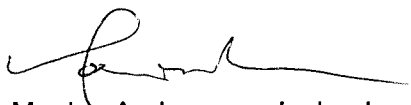
I høringsbrevet er det nevnt at en grunnleggende forutsetning for innvilgning av bedriftsrettede midler er at midlene må være utløsende for realisering av prosjektet. Vi er av den formening at en slik grunnleggende forutsetning bør synliggjøres i selve forskriften. Dette gjøres ved at punktet tas inn som et generelt punkt i forskriften.

Fjerning av Andre tiltak:

Ved utarbeidelsen av Regionalt Næringsprogram for Nordland ble det etablert en besøksordning for unge gårdbrukere som en oppfølging i forbindelse med eierskifte. Dette er en type ordning som vi ser er definert under «Andre tiltak» i den eksisterende forskriften. Vårt tiltak har blitt vedtatt gjennom regionale prosesser med utgangspunkt i regionale utfordringer. Selv om tiltaket ikke er evaluert ennå har responsen vært bra. Dagens post «Andre tiltak» gir regionale myndigheter, basert på gode prosesser, mulighet til å prøve ut og etablere ulike løsninger på regionale utfordringer. Dette gir en annen type dynamikk enn en statisk portefølje med tiltak. Det gir også et tilfang av gode ideer som kan være av nasjonal interesse. Vi ønsker derfor at posten «Andre tiltak» videreføres. Vi ser samtidig at det kan oppstå et stort antall regionale løsninger som kanskje kan virke uoversiktlig og lite hensiktsmessig. Vi ser derfor for oss at det kan legges inn noen kriterier for bruken av posten «Andre tiltak». Alternative kriterier kan være et maksimum antall regionale ordninger, at oppstarten av en ordning er en prøveordning, med krav om evaluering etc.

Med hilsen

Hill-Marta Solberg

Monica Andreassen Iveland
landbruks- og reindriftdirektør